

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
П'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сорокова

Стенограма пленарного засідання
2 липня 2026 року

Київ 2026

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сорокова

*Стенограма пленарного засідання
2 липня 2026 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Четвер, 2 липня 2026 року)

Частина сорокова

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...5
---	------

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
2 липня 2026 року, 10 година 7 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати! Прошу запросити народних депутатів до залу засідань. Ми переходимо до роботи. Нагадую, здійснюється пряма трансляція нашого пленарного засідання.

Слава Україні!

Шановні колеги, відповідно до Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання. У разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження у нашої колеги народної депутатки України Яни Вадимівни Зінкевич, фракція «Європейська солідарність». Давайте привітаємо іменинницю, побажаємо сил, здоров'я, наснаги та нових здобутків на благо України (*Оплески*).

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(*Лунає Державний Гімн України*).

Шановні колеги, триває 1590-та доба як український народ мужньо і незламно протистоїть повномасштабній збройній агресії російської федерації. Щодня російська держава – окупант продовжує терор проти мирного населення України. Напередодні агресор атакував Одеську область, Херсон, Харків та інші населені пункти, а сьогодні вночі здійснив масовану комбіновану атаку на Київ і Київську область. Внаслідок цих злочинних ударів є загиблі серед наших громадян, зокрема, за останніми даними, щонайменше 13 людей у Києві, десятки людей зазнали поранень, пошкоджено житлові будинки та цивільну інфраструктуру.

Висловлюємо щирі співчуття рідним і близьким загиблих та бажаємо якнайшвидшого одужання всім постраждалим. Усі винні в цих та інших злочинах проти України і українського народу неминуче повинні понести справедливе покарання. Ціна нашої боротьби надзвичайно висока, і ми схилиємо голови перед подвигом захисників і захисниць України та з глибокою скорботою згадуємо мирних громадян, зокрема дітей, чиї життя забрала російська федерація.

Шановні колеги, прошу вшанувати світлу пам'ять усіх загиблих хвилиною мовчання.

(Хвилина мовчання).

Прожу сідати.

Шановні народні депутати, відповідно до рішення Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп сьогодні відводиться до 30 хвилин для виступів народних депутатів України.

Шановні колеги, прошу вас записатися на виступи.

Ар'єв Володимир Ігорович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Добрий день! Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Олексію Олексійовичу.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Шановні колеги, останніми днями найгарячішою інформаційною темою знову є вибори. А найреальнішою і найголовнішою темою є мир. Подивіться, що було цієї ночі. Ви всі відчули це тут, у місті Києві. Слова співчуття всім рідним і близьким загиблих мирних мешканців, наших військових, які гинуть щодня.

Україна потребує миру, а не виборів. Вибори будуть після того, як буде мир. Найголовніше – це мир! Але, я дивлюся, наша влада докладає більше зусиль: там зустрічається Зеленський з Залужним, Будановим, ще з кимось, когось вмовляє, всі думки про вибори. Якби ці думки і ці шалені зусилля вклали в мир, може, ми були б вже набагато ближче до того миру, ніж зараз. Нам треба мир якомога швидше.

Зараз ми знову бачимо, як розганяється вся ця потужність, кажуть, ми потужні. Так, ми потужні, слава Богу, сили оборони дотягуються до Москви, нищать російські НПЗ. Це все має велике значення і велика подяка силам оборони. Але не треба божеволіти від цього, бо щодня гинуть українці, щодня ми втрачаємо ще шматочок своєї території. Нам ця війна не потрібна, вона нічого не приносить Україні, крім болю і щоденних втрат. Тому нам потрібен план миру. Де цей план миру, чого він не презентований в Україні? Сорок днів якихось операцій – чудово. Де план миру? За 40 днів, за 80 днів, за 20 днів, я не знаю.

З цієї трибуни в цьому залі Зеленський потужно презентував плани стійкості. Стійко презентував плани потужності. Переможно презентував плани перемоги. Де план миру? Розумно презентувати план миру. Це не план миру –

посваритися з усіма сусідами. Це не план миру – написати ще 20 листів. Це не план миру – сказати, які ми сильні. Це не план миру, що Україна має собою закрити, я не знаю, Європу, світ, планету, всесвіт. Україна втомилася і хоче миру. І саме на це має бути спрямований кожен крок, кожна дія держави, кожна думка, тому що це є головна ціль, саме про це ми маємо говорити в цьому залі. Де наші слухання про це? Де наша парламентська роль у цьому? Нічого цього немає. Щодня якісь повторення, повторення і повторення, знову обстріли, знову трагедія, хвилина мовчання. Ми маємо вистрибнути з цього. Нам потрібен мир!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кальченко Сергій Віталійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Максиму Миколайовичу Ткаченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Максиме Миколайовичу.

ТКАЧЕНКО М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). 2 липня 1932 року. Сьогодні наша українська Донеччина відзначає 94 роки з дня створення. Я хочу, щоб ми всі зараз, якби не було складно, привітали нашу українську Донеччину, яка саме з 2014 року... Спочатку окупація Криму, а з березня, квітня, травня 2014 року саме Донеччина є областю, яка тримає ворога. На жаль, моя рідна Луганщина майже вся тимчасово окупована, і ми всім серцем вболіваємо за наші українські міста, які сьогодні на Донеччині тримають фронт, а головне, їх тримають наші герої – Збройні Сили України.

Я хочу сьогодні подякувати всім колегам народним депутатам, які представляють наш український Донбас. Хочу подякувати своїм друзям – членам міжфракційного депутатського об'єднання «ВПО України», які представляють Донеччину, – Владлену Неклюдову, Сергію Козирю, Володимирі Воронову, хочу подякувати нашому омбудсману Дмитру Лубінцю, який родом з міста Волновахи, за нашу щоденну роботу з допомоги нашим землякам, звичайним українцям з Донецька, Горлівки, Макіївки, Єнакієвого, Маріуполя, Авдіївки, Добропілля, Покровська, Слов'янська, Краматорська, інших українських міст Донеччини, які, починаючи з 2014 року, розкидані по всій країні, по всьому світу. У нашій країні близько 2 мільйонів людей переселенців тільки з однієї області. Колеги, вдумайтесь, майже 2 мільйони внутрішньо переміщених осіб з однієї Донеччини, які втратили все своє майно.

Зараз хочу звернутися до голови Донецької обласної військової адміністрації пана Філашкіна. Безумовно, дякую йому за роботу адміністрації, але прошу звернути увагу на роботу міських військових адміністрацій Донеччини з тимчасово окупованих територій та зони активних бойових дій. Пане Філашкін, розбудіть цих керівників, нехай почнуть працювати задля мешканців своїх громад.

Слава Україні! Слава українському Донбасу!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федір Володимирович Веніславський. Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Пане Голово, прошу передати слово народному депутату Гетманцеву Данилу Олександровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Даниле Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Страшні обстріли сьогодні Києва та по всій Україні. Вічна пам'ять загиблим і співчуття їхнім близьким.

Хочу поговорити про гроші, необхідні нам для того, аби встояти і перемогти, та про те, яким чином ми їх забезпечуємо до державного бюджету, в тому числі через акциз. Нагадаю про нашу реформу електронної акцизної марки, яка мала б подолати «тінь» на ринку підакцизних товарів і наповнити державний бюджет на суму 50 мільярдів гривень на рік.

Після відповідної зустрічі з представниками Міністерства цифрової трансформації до мене звернулися Американська торгова палата, Асоціація ритейлерів України, Федерація роботодавців України, Спілка українських підприємців, Асоціація «Укрводка», інші, тобто весь бізнес, який так чи інакше пов'язаний з підакцизними товарами, та констатували неготовність електронного акцизу і зрив цієї реформи Міністерством цифрової трансформації. А це означає, що держава не тільки недоотримає 50 мільярдів гривень на рік, яких потребує армія, а й з 1 листопада цього року втрачатиме податок у розмірі 500 мільйонів гривень в день або 180 мільярдів гривень у рік. Це катастрофа, до якої призвела команда Мінцифри, особисто Михайло Федоров свого часу, і випадково тимчасово виконуючий обов'язки міністра цифрової трансформації Олександр Барняков. Особисто на них лежить вина за це. Програмне забезпечення не готове, але за фіктивними актами приймання і підписами від підрядників до держави вже є таким, що діє. Водночас ці самі борнякови бігають по бізнесу, асоціаціях і у «Федоров-стайл» намагаються

показати якісь презентації, якісь перемоги, показати те, чого насправді немає, аби потім перевісити всю відповідальність на бізнес, який начебто мовчав. Так ось бізнес не мовчить, бізнес кричить про те, що програмне забезпечення не готове, держава втратить мільярди, до речі, як і бізнес втратить робочі місця.

Я звертаюсь до Прем'єр-міністра з вимогою негайно відсторонити від виконання обов'язків абсолютно професійно непридатну особу, яка тимчасово виконує обов'язки міністра цифрової трансформації, і створити міжвідомчу робочу групу, щоб врешті запустити електронний акциз. Також звертаюся до Генерального прокурора з проханням розслідувати, чому програмне забезпечення не готове для прийняття на державний баланс.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі Скороход Анна Костянтинівна, група «Партія «За майбутнє».

СКОРОХОД А.К., *член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»).* Колеги, вже який день спостерігаємо розборку із 425-м окремим штурмовим полком «Скала». Усі роблять круглі очі і кажуть: «Не може бути». Таке відчуття, що вперше про це почули, що у нас проблема лише з полком «Скала». Ми що, забули про 225-й? Ми забули про 59-ту, 57-й, про 10-ту ОГШБр, про 153-й, про 82-гу, 210-ту, 95-ту, 92-гу, 47-му, 80-ту, 152-гу ОЄБр, 117-ту, 5-ту ОШБр, 14-ту ОМБр, 81-шу, 23-тю ОСБ, 116-ту, 46-ту, 36-ту, 33-тю, 41-шу? Я можу цей перелік продовжувати і продовжувати, чомусь про це ніхто не говорить. Ніхто не говорить, що у нас реально відбувається у війську, коли свої серед чужих і чужі серед своїх. Це ненормально! Подивіться, які знущання відбуваються в армії. У нас насильницька мобілізація, і це наслідок, а не першопричина. Бо люди більше не довіряють армії, люди не довіряють владі, розуміють, що, потрапляючи в армію, вони служать до кінця, до перемоги. А що таке перемога? Коли вона настане? Невже люди не повинні знати, скільки їм служити? Невже люди мають відчувати на собі, що таке побиття, що таке ями, що таке катування? Що це за виховання – садити людей на пляшку? Що це за дерева покори? Що це за невивплата і неповага до військовослужбовців, коли вони не можуть отримати свої бойові? Що це за кумівство в командуванні, місяцями людей не виводять з позицій, неналежне медичне забезпечення? Скільки в нас померло військовослужбовців від запалення легень через те, що їх не відпускали на лікування? Скільки?

Ви знаєте, на днях один військовий, який є командиром, сказав мені: «Аню, військові забули, хто вони. Чи військові, чи вже давно зеки, чи поліцаї». Це сказав командир. Це страшні речі, з якими ми маємо працювати і щось робити, а не дивитися десь збоку і казати, що ми цього не бачимо або це для нас в новинку. Це не в новинку.

Я розумію, в рф ще гірше. Ми розуміємо, що в тій армії ще гірше, але ми не можемо знущатися над власним народом. Бо поки, вибачте, страпонять українську армію і український народ, задоволення отримує лише міністр.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я все-таки закликаю дотримуватися норм депутатської етики.

Приходько Борис Вікторович, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

ПРИХОДЬКО Б.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 210, Чернігівська область, самовисуванець).* Прошу передати слово пану Вельможному Сергію Анатолійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець).* Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, нарешті сотні моїх виступів з цієї трибуни під час усієї моєї діяльності як народного депутата України були почуті. Позавчора Міністерство розвитку громад та територій України повідомило, що уряд готовий скоротити бюджети місцевих військових адміністрацій, зменшити апарат чиновників і використати зекономлені кошти на забезпечення житлових потреб переселенців. Процес із запізненням на чотири роки, але запущений. На цьому не варто зупинятися. Ідеться не лише про мільярди гривень, які невідомо на що використовуються чиновниками Луганської області, а й про десятки мільярдів гривень на окупованих територіях Донеччини, Херсонщини, в Запорізькій області та прифронтових областях. Наша місія – зробити законодавчу базу, щоб чиновники не могли розкратити кошти, а весь вільний бюджет одразу спрямовувався на забезпечення потреб українців, які найбільше постраждали від війни.

Сьогодні закладений перший камінь, але це ще далеко не перемога. Парламент має важливу контрольну функцію, якою має користуватися завжди. Закон, який не виконується, не вартує нічого. Тому зараз, як ніколи важливо, щоб ми розглянули законопроекти на користь ВПО, спростили порядок підтвердження права власності на майно, ввели нові пільги на судовий збір, покращили умови життя переселенців і їх працевлаштування. Лише в Україні офіційно 4,6 мільйона переселенців, а за кордоном перебуває майже 8 мільйонів українських біженців. Це колосальні цифри. Це наші громадяни, за яких ми маємо боротися, яким маємо показати, що держава дбає про них. Інакше ті 4 мільйони переселенців, які залишаються в нашій державі, виїдуть, а всі, хто за кордоном, ніколи не повернуться. Від людей залежить майбутнє нашої України. Дякую всім, хто підтримує переселенців.

Слава Україні!

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!
Припутень, фракція «Слуга народу».

ПРИПУТЕНЬ Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово колезі Васильєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васильєв. Будь ласка.

ВАСИЛЬЄВ І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 158, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановні українці! Сьогодні я виступаю після жахливого обстрілу, який відбувся саме по Київщині. Я як представник Сумщини та і вся Сумщина розуміємо, наскільки це жахливо, оскільки в нашій області, прифронтовій, вже давно не прикордонній, ці обстріли відбуваються майже щоденно, їх тиск, кількість, масштаби збільшуються: КАБи летять по 5-10 штук на одну ціль, і цим уже нікого не здивуєш. Іде полювання на наші АЗС, цивільний транспорт.

Стратегія і тактика ворога змінені. Крім інфільтрації невеличкими групами, щоб просунутись по кордону, він б'є саме по цивільній інфраструктурі, оскільки хоче зробити все для того, щоб життя в Сумській області було неможливе. Але люди тримаються, люди стоять.

Тому наша з вами задача і всієї держави допомогти їм. Є небагато головних рішень, і ми це бачимо. Запроваджуються антидронові сітки, щоб люди були в безпеці. Два місяці тому я говорив, що це потрібно робити вже на вулицях міста Сум. Зараз це робимо, але робимо недостатньо. Потрібно збільшувати, працювати на випередження, бо тільки тоді ми зможемо захистити наших людей, дати їм можливість жити на рідній землі.

Також треба забезпечити всім необхідним наші мобільні вогневі групи, їх кількість зменшується. Потрібно дати їм антидронові дрони, засоби РЕБ, щоб воювали технологіями, а не людьми.

Хочу сказати, центральні телеканали мало приділяють уваги саме прифронтовим регіонам. Сумщину майже не видно. Якщо не дивитися місцеві телеканали, то і не знатимеш, наскільки жахлива там ситуація, і вона погіршується. Ворог, президент ворога, розказує, що до міста Сум залишилося вже 10 кілометрів. Але там мінімум 20 кілометрів, і це все завдяки нашим військовим, нашим людям, які тримають кордон. Фортеці тримаються не на

стінах, а на людях. Саме такими людьми і є представники Сумщини. Давайте допоможемо цій області і всім нашим людям, чим можемо.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Далі народна депутатка Циба Тетяна Вікторівна, фракція «Слуга народу».

ЦИБА Т.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Михайлу Лабі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Лаба. Будь ласка.

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні друзі! Закарпаття, мажоритарний виборчий округ № 70. Я підтримую всіх колег, які виступали. Кожен виступ має раціональне зерно, а має бути й фактом для деяких розслідувань, відкриття кримінальних проваджень, адже такі порушення у сфері оборони, зокрема у військових частинах, діяльності правоохоронної системи, виявлені і зазначені тимчасовими слідчими та спеціальними комісіями Верховної Ради України, а це говорить про те, що є над чим працювати всередині країни.

Окрім того, саме люди творять незламність України, незламність української нації на Сумщині, Донеччині, Харківщині, Херсонщині, в усіх областях на південному сході, півночі, півдні. Дякуємо за оборону всім: Силам оборони України, Збройним Силам України, про яких ми маємо дбати щодня.

Водночас у більш безпечних регіонах України, і не тільки, відбуваються дивні речі, які мають характер зловживань владою посадовими особами на місцях. Я кажу це і про апарати виконавчих органів влади, і про правоохоронну систему, і про відповідні кейси, які виходять в медіа, що показують проблематику.

Тому прошу міністра внутрішніх справ Ігоря Клименка, Генерального прокурора Руслана Кравченка, працівників Служби безпеки України звернути увагу на події, пов'язані з утиском бізнесу. Це треба робити сьогодні, коли уряд розкриває програми збереження потенціалу бізнесу, даючи мотиваційні переваги для залучення інвестицій. Країна працюватиме лише тоді, коли буде підтримка, а не утиснення тих, хто платить податки, створює робочі місця. І це дуже важливо для нашої країни, адже без внутрішніх коштів, як і без зовнішніх, у нас немає майбутнього. Зовнішні кошти мають певні вимоги, певні маркери, які ми порушуємо всередині країни. Не переходьте червоні лінії, дбайте про систему

забезпечення права, правоохоронні органи дбайте про систему забезпечення дотримання законів, адже під час війни ваша функція – зберегти зсередини країну, тому що ворог максимально все робить для того, щоб зруйнувати її ззовні. Таким чином ви зупините чвари всередині країни. Якщо ні, це все перейде всередину і матиме такі негативні наслідки, як зменшення волонтерського потенціалу, зменшення бажання працювати на країну, спонукання людей виїжджати за кордон.

Спасибі. Надіємося на вас. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Гевко Володимир Леонідович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ГЕВКО В.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олександрову Бакумову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати України! Насамперед хотів би висловити щирі слова співчуття з приводу сьогоднішнього обстрілу міста Києва всім рідинам загиблих. Це жахливий біль, це біль усього українського народу. Тим, хто постраждав, швидшого одужання.

Ви знаєте, у кожного такого воєнного злочину є прізвище, ім'я і по батькові, тому що це класичний приклад військового злочину, який має бути кваліфікований, і всі, хто причетний до цих дій, їх реалізації, мають бути притягнуті до відповідальності. Україна системно проводить роботу разом зі всіма органами досудового розслідування, Офісом Генерального прокурора, Службою безпеки України щодо відповідної кваліфікації цих дій. І я хочу вас запевнити, що кожен, хто ці дії зробив, буде притягнутий до відповідальності нами разом з нашими союзниками та партнерами, бо злочини не мають строків давності. І ми маємо забезпечити всі умови, щоб кожна особа, яка вчинила такі дії, була притягнута до найсуворішої відповідальності, не могла їздити по всьому світу, її родина відчула те саме, відчула біль українського народу. Тому ми маємо зміцнювати наше співробітництво з партнерами, що і робить український парламент, ухвалюючи відповідні зміни до Кримінального процесуального кодексу України, посилюючи свої норми в межах Кримінального кодексу.

Шановні колеги, є ще одна страшна статистика, яку ми не озвучуємо, – це дорожньо-транспортні пригоди та їх наслідки. Вимушений констатувати, що

на дорогах гине дуже багато людей – десятки людей на добу. Буквально позавчора 14 загиблих. Якщо подивимося в межах місяців, то це тисячі загиблих. Я пропоную українському парламенту повернутися до питання посилення відповідальності, а саме позбавлення права керування автотранспортним засобом тих, хто системно нехтує правилами дорожнього руху, бо це наші діти, сім'ї, зруйновані долі. Десь це може бути політично непопулярним, і люди не завжди сприймають посилення відповідальності як щось позитивне. Але ми маємо дбати про людей, їхнє життя і долі, адже людина, її життя, честь і гідність є найвищою соціальною цінністю. Український парламент має робити все, аби це забезпечити.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, далі на виступ записалися Дмитрієва, Яковлєва і Козак. Але вони передають слово Дмитру Олександровичу Разумкову.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу, до 9 хвилин.

Колеги, після цього будемо переходити до розгляду питань порядку денного.

Прошу запросити до залу народних депутатів.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! У нас багато запитань, багато проблем, які існують у суспільстві. Після сьогоднішнього обстрілу, насамперед хотілося б висловити слова співчуття всім, хто сьогодні втратив своїх рідних або зазнав втрат. Це чергова страшна трагедія, черговий страшний удар, що відбувся з боку нашого ворога. І ми маємо розуміти, він, на жаль, не останній.

Але давайте зосередимося ще на чотирьох ключових аспектах, які є вирішальними для існування нашої держави. Питання безпеки, якої наразі недостатньо. І це не тому, що погано воює українська армія, що виробляється мало дронів, а тому, що дуже багато речей робиться не так і не тими. Сьогодні армія демотивована, бо немає нормальних зарплат. Ви ніколи не зможете створити саме мобілізаційний процес, а не процес «бусифікації», який відбувається без грошей, а, щоб ці гроші були, їх не треба красти, щоб система запрацювала, треба намалювати цю нормальну систему, з якою погодяться військові, а не малювати презентахи, які просто заходять, тому що це гарно. Гарно і ефективно дуже часто абсолютно різні речі.

Сьогодні дуже багато військових критикують саме ту реформу, яка запропонована Кабінетом Міністрів України. Її треба міняти, інакше ми нічого не досягнемо, а люди, які воюють з 2014 або 2022 року, не повернуться додому і не буде виконано те, що обіцяли в цьому залі. До речі, вас всіх знову пошили в дурні: ми наказали уряду до 18 грудня 2024 року подати до Верховної Ради законопроект про терміни служби, але його й досі немає і не буде. У мене чомусь

є глибоке переконання, що у багатьох тих, хто сидить у високих кабінетах, немає бажання повертати хлопців додому, їх влаштовує, щоб вони залишалися на передовій. Ще раз кажу, питання безпеки сьогодні важливе і є одним із ключових.

Наступне. Питання економіки, енергетики. Ми знову підходимо до зими. Я розумію, що лише 1 липня, але це вже 1 липня. Не зроблено майже нічого з підготовки до опалювального сезону. Тут знову немає ні Шмигала – міністра всіх міністерств, ні Прем'єр-міністра, які мали б спільно з парламентом займатися підготовкою держави до опалювального сезону, до того, що ворог знову битиме по об'єктах критичної інфраструктури, а він буде бити, і це знає навіть маленька дитина, тому що розумових здібностей у 5-річної, 4-річної дитини більше, ніж у представників українського уряду, розноситиме або намагатиметься розносити наші об'єкти критичної інфраструктури, енергетичні об'єкти тощо. Фактично нічого не зроблено, і розказні про те, що ми встигнемо, підготуємося, ми чули минулого разу. Тоді ми встояли завдяки ППО, українським підприємствам, які самостійно закуповували генератори, будували когенераційні станції, закуповували паливо, ціна на яке сьогодні в порівнянні з минулою зимою виросла фактично в 1,5 разу. У цьому році ми знову зіткнемося з тією самою проблемою, і це все перекладатиметься на плечі простих людей, тому що буде інфляція, здорожчання товарів і послуг, будуть менші зарплати, відповідно менші податки, менші надходження до державного бюджету.

Але нешановний уряд разом з представниками влади пішли далі, вирішили не чекати зими, а покласти українську економіку вже сьогодні, – запустили нові процеси бронювання, вірніше, розбронювання. Ця реформа називається так: закрийте підприємства і йдіть всі на фронт. Тому що умови, поставлені підприємствам щодо бронювання своїх людей, виконати не можна. Просто вдумайтесь, що відбувається в цьому уряді, його реально треба знову гнати в шию, причому не «переставляти ліжка», як минулого разу, а виганяти. Визначені зарплатні пороги для звичайних підприємств: від 50 працівників і більше – зарплата має становити 52 тисячі гривень; від 20 до 50 працівників – 81 тисяча гривень. А знаєте, хто в нас має критичність? Працівники телемарафону «Єдині новини», офіційних друкованих видань та інформаційних ресурсів Офісу Президента, співробітники важливих галузей, зокрема культури для програми «Тисячovesна». Знаєте цю історію, за яку ви, шановна монобільшість, проголосували, виділивши 4 мільярди гривень на цей рік? Так ось Міністерство культури отримало не лише 4 мільярди гривень на цей рік, а ще й бронь для своїх співробітників. Підприємства, які наповнюють бюджет і забезпечують ці 4 мільярди гривень, «заганяєте за Можайськ», а цим даєте і гроші, і бронь, щоб можна було нормально заробити і повлаштовувати свої «говорящие рты», бо головами їх важко назвати, щоб вони працювали і не переживали за те, що з ними відбудеться «бусифікація».

Тепер про «бусифікацію». Усі вчора бачили тут того, кого важко назвати воєнкомом. Після того, як він забрав батька 5-річної дитини, думаю, це більше

нагадує тварину, хоча в даному випадку не можна ображати тварин. Єдине, що він не зробив тут, у залі засідань Верховної Ради, не сів і не сховався в туалет. Він розказував, що він молодець, що треба забирати батька будь-якої дитини, що це все має діяти в рамках закону. Тільки закон пишеться для всіх, окрім тецкашників. У нас Президент має недоторканність, хоча він хоч якось обмежений Конституцією, а ці взагалі нічим не обмежені. Бити людей, будь ласка, тримати людей, будь ласка, вкрати людину, будь ласка, забрати телефон, будь ласка, знущатися над ветеранами, будь ласка, вкрати собаку, мобілізувати, будь ласка, забрати батька 5-річної дитини, будь ласка, і питання навіть не в батьку, а в дитині, яка залишається в садочку сама. І воно виходить на трибуну і розповідає, що воно молодець і його люди молодці.

Я вчора казав, 38,5 відсотка працівників його ТЦК були на фронті, всі інші там не були. Він не написав, хоча я йому залишив папірці, заяву, рапорт на переведення до бойової частини. Він міг спокійно це зробити, взявши з собою ті 61,5 відсотка його тецкашників, які жодного разу не були в зоні бойових дій. Якщо ми не виправимо і не поміняємо своє ставлення до тих трьох питань, то не досягнемо ключового – завершення війни, не досягнемо того, щоб держава перейшла в режим миру і почала відбудовуватися. Якщо цього всього не буде зроблено, миру в Україні не буде, не буде майбутнього у держави. Не захочуть люди відбудовувати країну, де є свавілля і каста недорканих. Сьогодні нам треба зробити все для того, щоб досягнути закінчення війни, а не просто припинення вогню (*ceasefire*). Щоб в Україну прийшов мир, парламент зі свого боку має працювати і на міжнародній арені, і в середині держави, і на економічному фронті, і на фронті наших стосунків з партнерами. І це має відбутися бажано до зими, бо пережити цю зиму буде важко, це всі мають розуміти. Це не відео, не обіцянки, не гасла, це відключення світла, води, тепла, неможливість вчитися нашим дітям, неможливість надавати медичні послуги нашим батькам і нам.

Тому, якщо хочемо, щоб ця країна мала майбутнє, маємо вже сьогодні відбудовувати свою економіку, забезпечувати свою армію та розігнати «к чертовій матері» ТЦК і почати готувати державу до миру, до тієї відбудови, на яку чекають українці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бужанський Максим Аркадійович – з процедури. Будь ласка.

Повітряна тривога!

Давайте з процедури. Увімкніть мікрофон Бужанського.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, у світі начебто існує дві України: одна Україна для міністра оборони Федорова, який вчора на конференції урочисто виступав з плакатом «небо України

захищено», і казав, що громадяни, інфраструктура та бізнес почувуються захищеними, а інша Україна – це та, в якій ми живемо, в якій палає Київ, в якій щойно по Дніпру був нанесено удар.

Шановні колеги, я наполягаю на тому, щоб викликати сюди, до Верховної Ради, на наступному тижні міністра оборони Федорова і запитати в нього, що, врешті-решт, з мобілізацією? Яке саме небо України захищено? Що нам казати родинам загиблих, яких сьогодні зранку в Києві було 13? Що це за піар безкінечний замість роботи? Небо – не захищено, громадяни в небезпеці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у Києві оголошено повітряну тривогу. Я прошу всіх пройти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на ваших робочих місцях.

Продовження пленарного засідання розпочнеться через 15 хвилин після завершення повітряної тривоги.

Колеги, повітряна тривога!

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, завершилася повітряна тривога.

Відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» ми продовжуємо наше пленарне засідання. Водночас, на превеликий жаль, через обставини, пов'язані з повітряною тривоگوю, я вимушений оголосити перерву в пленарному засіданні. Зустрінемося тоді, коли зустрінемося.

Працюємо далі на благо України! Слава Україні!